LIST APOŠTOLA PAVLA RIMANOM

7. časť (9,1–10,21)

Kauza IZRAEL (9,1–10,21)

Pavlova túžba

Hovorím pravdu v Kristovi, neklamem, aj moje svedomie mi v Duchu Svätom dosvedčuje, [2] že mám v srdci veľký žiaľ a neprestajnú bolesť. [3] Radšej by som bol ja zavrhnutý od Krista namiesto svojich bratov, mojich príbuzných podľa tela. (Rom 9:1-3 SSV)

- **Toto je aj náš CIEĽ**… Ako hovorí Pavol inde: *„A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska.* (1Co 13:13 SSV)“
    - **Začíname vierou a nádejou** na vlastnú spásu,…
    - … **ale Boh nás postupne vedie k láske**: *„Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.* (1Jo 4:16 SSV)“, v ktorej vieme z lásky obetovať aj samých seba a svoj život a spásu: ***„Ježišu, aj keď budem v Pekle, aj tam Ťa budem chváliť!“*** (sv. Terézia Veľká, Avilská); alebo slovami Ježiša: *„Kto sa bude usilovať zachrániť si život, stratí ho, a kto ho stratí, získa ho.* (Luk 17:33 SSV)“

Pravý Izrael

Ale nie že by bolo zlyhalo Božie slovo. ***Veď nie všetci, čo sú z Izraela, sú Izrael. A nie sú všetci Abrahámovými deťmi len preto, že sú jeho potomci.*** *Ale: "Po Izákovi sa bude volať tvoje potomstvo." To znamená, že* ***nie telesné deti sú Božími deťmi, ale deti prisľúbenia sa považujú za potomstvo. (Rom 9:6-8 SSV)***

Čo teda povieme? ***Že pohania, ktorí sa neusilovali o spravodlivosť, dosiahli spravodlivosť, a to spravodlivosť, ktorá je z viery. Izrael sa však usiloval o zákon spravodlivosti, a k zákonu nedospel. Prečo? Preto, že nevychádzal z viery, ale zo skutkov.*** *Narazili na kameň úrazu, ako je napísané: "Hľa, kladiem na Sione kameň úrazu a skalu pohoršenia; kto v neho verí, nebude zahanbený." (Rom 9:30-33 SSV)*

- Vo svojej podstate **IZRAEL** nie je ľud, **založený na** POKRVNOSTI, ale na **PRISĽÚBENÍ**!
- **Príslušnosť k nemu teda nie je daná rodokmeňom, ale aktom UVERENIA**:
    - **Žid, ktorý neuverí,** aj keď je pokrvným Abraháma, fakticky k Izraelu nepatrí.
    - **A naopak, pohan, ktorý uverí,** je pravým potomkom Abraháma a dedičom prisľúbenia.
- **PODSTATOU PRISĽÚBENIA je práve SPRAVODLIVOSŤ**: Byť ako Boh v Bohu. To bez viery možné nie je:
    - **A tak keď niektorí pohania uverili a OBRÁTILI SA (metanoia)**, prijali tak ovocie Božieho odpustenia a prísľub Božej lásky a stali sa dedičmi Boha, aj keď nikdy predtým Mojžišov Zákon nepoznali.
    - **Naopak, niektorí Židia minuli svoje prisľúbenie**, pretože sa uspokojili s vonkajším Zákonom, bez uverenia a bez vnútornej premeny – bez čoho je ale pozvanie k „dedeniu po Bohu“ a k zbožšteniu neuskutočniteľné a vlastne odmietnuté!

DISKUSIA:

- Ako by sme túto zásadu mohli vztiahnuť na viditeľný organizmus Cirkvi?
- Čo z toho pre nás v praxi vyplýva?
- Na zamyslenie: *„Ale tých, čo prichádzajú na svet v týchto spoločenstvách teraz a v nich sú vychovaní vo viere v Krista, nemožno obviňovať z hriechu rozkolu a katolícka Cirkev ich k sebe vinie s bratskou úctou a láskou.* ***Lebo tí, čo veria v Krista a boli riadne pokrstení, sú v istej, hoci nedokonalej vospolnosti s katolíckou Cirkvou****. … Okrem toho niektoré, ba mnohé a význačné prvky a hodno ty, z ktorých sa vo svojom celku buduje a živí sama Cirkev, môžu sa vyskytovať aj mimo viditeľného okruhu katolíckej Cirkvi: písané slovo Božie, život v milosti, viera, nádej a láska a iné vnútorné dary Ducha Svätého i viditeľné prvky. Všetky tieto veci, ktoré pochádzajú od Krista a k nemu aj vedú, právom patria jedinej Cirkvi Kristovej. U našich oddelených bratov sa koná aj nemálo posvätných úkonov kresťanského náboženstva, ktoré môžu bezpochyby vzbudiť skutočný život v milosti rozličným spôsobom, podľa rozmanitého rozpoloženia jednotlivých cirkví alebo spoločenstiev.* ***A teda ich treba pokladať za schopné umožňovať prístup do spoločenstva spásy****. A tak tieto oddelené cirkvi a spoločenstvá, hoci majú podľa nás nedostatky, predsa v tajomstve spásy nie sú bez zmyslu a významu, lebo Duch Kristov sa ich nezdráha používať ako nástroje spásy, ktorých účinnosť sa odvodzuje z plnosti milosti a pravdy, zverenej katolíckej Cirkvi.*“ (II. vatikánsky koncil, Unitatis Redintegratio 3) – čo z toho pre nás v praxi vyplýva?

- Porovnajte svoje závery s: *„Spôsob a metóda, s akou sa predkladá katolícka viera, nesmie byť nijak na prekážku dialógu s bratmi. Bezpodmienečne treba jasne vyložiť celé učenie. Nič nie je tak vzdialené od ekumenizmu ako onen falošný irenizmus*[1]*, ktorým sa narušuje čistota katolíckeho učenia a zatemňuje sa jeho pravý a nepochybný zmysel. V tom istom čase treba dôkladnejšie a správnejšie vysvetliť katolícku vieru takou formou a rečou, ktorú môžu naozaj porozumieť aj oddelení bratia. … Tento svätý cirkevný snem napomína veriacich, aby sa chránili akejkoľvek ľahkovážnosti alebo nerozumnej horlivosti, lebo to by mohlo škodiť ozajstnému pokroku jednoty. Veď ich ekumenická činnosť môže byť len bezvýhradne a úprimne katolícka, a teda verná pravde, ktorú sme prijali od Apoštolov a Otcov, a v súlade s vierou, ktorú katolícka Cirkev vždy vyznávala, ale zároveň smerujúca k tej plnosti, ktorú má v priebehu vekov podľa vôle Hospodinovej dosiahnuť jeho Telo. Tento svätý cirkevný snem s dôrazom žiada, aby sa podujatia synov katolíckej Cirkvi vyvíjali súladne s podujatiami oddelených bratov a aby sa nekládli nijaké prekážky cestám Prozreteľnosti, ani sa neurobila ujma budúcim podnetom Ducha Svätého.*“ (II. vatikánsky koncil, Unitatis Redintegratio 11 a 24)

V čom spočíva problém národa Izrael…

Bratia, z celého srdca túžim a Boha za nich prosím, aby boli spasení. [2] *Veď im môžem dosvedčiť, že horlia za Boha, ale nie podľa pravého poznania;* [3] ***keďže nepoznajú Božiu spravodlivosť a usilujú sa postaviť svoju spravodlivosť, nepodriadili sa Božej spravodlivosti.*** [4] ***Veď cieľom zákona je Kristus, aby spravodlivosť dosiahol každý, kto verí. (Rom 10:1-4 SSV)***

<u>PROBLÉM „SAMOSPRAVODLIVOSTI“ VERSUS „SVÄTÍ HRIEŠNICI“</u>

- **Nepoznajú Božiu spravodlivosť**:
  - **ZÁKON ZAČÍNA PRÍKAZMI**, ale jeho **CIEĽOM JE VNÚTORNÁ PREMENA**:
    - *„Keď mal Abram deväťdesiatdeväť rokov, zjavil sa mu Pán a povedal mu: "Ja som všemohúci Boh, chodievaj predo mnou a buď dokonalý.* (Gen 17:1 SSV)“
    - *„A ty budeš milovať Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou.* (Deu 6:5 SSV)“
  - **Je tu ale pokušenie otočiť to** a namiesto toho, aby sa človek pripodobnil Bohu, „stvoriť si Boha na svoj obraz“, ktorý:

[1] mierové hnutie, hlásanie mierových myšlienok, úsilie o dohodu, mier;

        - Podobne ako ľudia bazíruje na vonkajšej podriadenosti a poslušnosti, založenej na vonkajších predpisoch Zákona
        - podobne ako ľudia ponúka ako „odmenu“ iba „veci“: nejaký pobyt v Raji a pod.
        - a podobne ako ľudia namiesto odpúšťania sa skôr pomstí, trestá a odsudzuje.
            - *V podstate je to podobný postoj, aký zažívame v zamestnaní: Zamestnávateľa nezaujíma náš život, myslenie, postoje, len keď si splníme svoju prácu. Ak ju urobíme, zaplatí nám. Ak ju neurobíme, potrestá nás.*
        - Ježiš hovorí: „*Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali*. (Luk 5:32 SSV)“ – ale **v tejto predstave je to presne naopak: Ježiš prišiel volať spravodlivých a odsúdiť hriešnikov**.
            - Človek preto nemôže priznať, že je hriešnik, lebo tým by pred Bohom sám seba odsúdil.
            - Naopak, musí seba aj Boha presvedčiť, že JE spravodlivý a zaslúži si preto Božiu odmenu – spásu.
            - Na druhej strane: BYŤ SPRAVODLIVÝM IBA NA POVRCHU, „podľa Zákona“ – a dokonca v jeho obmedzenej podobe á la „nikoho som nezabil, nikoho neokradol, do kostola chodím, modliť sa modlím“ nie je zase nič náročné…
    - **VÝSLEDKOM JE SAMOSPRAVODLIVOSŤ**, kedy dávame sebe i Bohu najavo a tvrdo sa toho držíme:
        - **SOM DOBRÝ (a preto nepotrebujem pokánie, ani obrátenie)**
        - **NEHREŠÍM (a preto nepotrebujem odpustenie)**
        - **ZASLÚŽIM SI SPÁSU** a vlastne by ma mal Boh obdivne uznať a potľapkať po pleci, pretože tú spásu dostáva **„z podlžnosti“** (Rim 4,4)
- **Táto cesta ale nikam nevedie**, pretože spása je o synovstve, kedy Boh odpúšťa a pozýva ku spoločenstvo Otca a synov, Ženícha a nevesty – a my vierou prijímame tento nezaslúžený dar a osvojujeme si ho metanoiou a z nej plynúcou úplnou premenou celej našej osobnosti – znovuzrodením.
- **V Katolíckej cirkvi je tento samospravodlivý postoj známy ako hriech proti Duchu Svätému**: „*Zatvrdzovať si srdce proti spasiteľnému napomenutiu*“ a „*Tvrdošijne zotrvávať v nekajúcnosti*“

DISKUSIA:

- Aký je náš postoj? V čom je prípadný problém?
- Čo by bolo potrebné zmeniť? Ako?

- Čo navrhujeme?

<u>RIEŠENIE VIERY</u>

Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: "Ježiš je Pán!" a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu. *Veď Písmo hovorí: "Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený." Niet rozdielu medzi Židom a Grékom, lebo ten istý je Pán všetkých, bohatý pre všetkých, ktorí ho vzývajú: Lebo každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude spasený. (Rom 10:9-13 SSV)*

- **Ježiš je Pán** – „*Toto bol teologický obsah vyznávania viery prvej cirkvi a liturgie krstu. Použitie výrazu „Pán“ potvrdzovalo Ježišovo božstvo (Joel 2:32; Sk 2:32-33,36; Fil 2:6-11), kým dané meno „Ježiš“ potvrdzovalo Jeho historickú ľudskosť (1J 4:1-6).*“ (KLR) – čiže „Ježiš je Boh“, resp. „Boh sa stal človekom, aby nás spasil…“
    - **VYZNAŤ TO**: „*Existujú dve formy rovnakého gréckeho koreňa, používané pre vyjadrenie priznania alebo vyznávania* – homolegeo[2] *a* exomologeo. *Zložený výraz je zo slova homo – ten istý; lego – hovoriť a ex – z. Základný význam tohto slova je: „povedať tú istú vec, súhlasiť s ňou“. Ex zdôrazňuje myšlienku verejného prehlásenia/vyhlásenia*.“ (KLR).
        - Nejde tu teda iba o jednoduché povedanie tejto veci, ale o **hlboký súhlas s týmto výrokom** – akési bytostné zvolanie na úrovni najhlbšieho presvedčenia, pochopenia a porozumenia: „Ježiš NAOZAJ JE Pánom!“[3]
        - **a k tomu môže priviesť iba skúsenosť Ducha Svätého**: „*nik nemôže povedať: "Ježiš je Pán", iba ak v Duchu Svätom*. (1Co 12:3 SSV)“; resp. „*16 Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti*. (Rom 8:16 SSV)“, resp. „*Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali*. (Rom 5:5 SSV)“, resp. „*6 On je ten, ktorý prišiel skrze vodu a krv, Ježiš Kristus. Nielen skrze vodu, ale skrze vodu a krv. A Duch to dosvedčuje, pretože Duch je pravda*. (1Jo 5:6 SSV)“
- **Uveriť vo svojom srdci**: „*Výraz „srdce“ bol v jeho SZ zmysle používaný v súvislosti s celou osobou*“ (KLR), porov. „*Vierou človek úplne podriaďuje Bohu svoj rozum a svoju vôľu. Celou svojou bytosťou dáva súhlas Bohu, ktorý zjavuje. Túto odpoveď človeka Bohu, ktorý zjavuje, nazýva Sväté písmo „poslušnosťou viery“.*“ (KKC 143).

---

[2] porov. napr. náš termín „homologácia“ ako vyjadrenie o zhode s niečím; „homologovaný výrobok“.

[3] Podobne, ako to zažil napríklad Jakub, o ktorom čítame: „*16 Vtedy sa Jakub prebudil zo spánku a povedal: "Ozaj, Pán je na tomto mieste a ja som o tom nevedel!" 17 I nadišiel ho strach a povedal: "Aké hrozné je toto miesto! Tu je naozaj dom Boží a tu je brána do neba!*" (Gen 28:16-17 SSV)“

- **že ho Boh vzkriesil z mŕtvych**: a tak potvrdil všetko, čo Ježiš hovoril a zjavil o sebe a o povolaní k spáse. Nebyť zmŕtvychvstania, mohli by sme mať stále pochybnosti, či Ježiš predsa len nebol oným „zvodcom“, ktorý „čarami“ zvádzal Izrael…
- **Srdcom veríme na spravodlivosť**: pretože jediné takéto hlboké, bytostné uverenie, vedie k metanoi, k láske k Bohu a následne k úplnému uzdraveniu a ospravodliveniu človeka v Božom náručí a v jednote s Ním – „*Spasenie nie je produkt, ale vzťah. Nekončí sa tým, keď niekto uverí Kristovi; to je len začiatok! Nie je to poistka proti požiaru, ani lístok do neba, ale neustále meniaci sa život na Kristovu podobu.*“ (KLR)
- **Ústami vyznávame na spásu**: „*Tento zložený výraz homologeo je zložený zo slov „povedať“ a „ten istý“ a znamenal „verejne s niečím súhlasiť“ (hovoriť nahlas, aby to ostatní počuli). Verejné vyznávanie viery v Krista je veľmi dôležité (Mt 10:32; Lk 12:8; J 9:22; 12:42; 1Tim 6:12; 1J 2:23; 4:15). Verejným vyznávaním prvej cirkvi bol krst. Kandidát vyznával vieru v Krista slovnou formulkou „Verím, že Ježiš je Pán“.*“ (KLR) – ide teda o vyznanie krstnej viery a prijatie krstu, čím sa završuje naše rozhodnutie úplne patriť Kristovi a pretvoriť sa v Neho. Týmto krokom sa začína spása, porov.: „*Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený* (Mar 16:16 SSV)“; resp.: „*Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha.* (Act 2:38 SSV)“

Kresťanská viera je teda presným opakom postoja samospravodlivosti:

- **NIE SOM DOBRÝ (a preto potrebujem pokánie a obrátenie)**
- **HREŠÍM (a preto potrebujem odpustenie)**
- **NEZASLÚŽIM SI SPÁSU – ale Boh vo svojej láske mi ju ponúka zadarmo a bezpodmienečne**, pretože prichádza „volať hriešnikov“, aby sa „*od týchto márností obrátili k živému Bohu (Act 14:15 SSV)*“

TOTO ĽUDIA, KTORÍ EŠTE NESPOZNALI EVANJELIUM A NEUVERILI V KRISTA, NIKDY NEPOCHOPIA.

- **Myslia si, že spásu získajú tak, že budú seba, okolie aj svet presviedčať o tom, že sú dobrí a že si ju zaslúžia**. A pritom…
- … **OPAK JE PRAVDOU**: cesta k spáse vedie cez priznanie a vyznanie hriechu, cez odpustenie, cez prijatie spásy, ktorú sme si nijako nezaslúžili, ale uverili sme Bohu – a následne cez zmocnenie sa spásy obrátením a znovuzrodením!
- Ako hovorí jedna zo starých definícií svätosti: ***„Ubohý, ale milující bratry“*** (Sv. Simeon, nový Bohoslov)

VEČNÉ EVANJELIUM?

Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa? *A ako budú kázať, ak nie sú poslaní? Ako je napísané: "Aké krásne sú nohy tých, čo hlásajú dobrú zvesť." Lenže nie všetci poslúchli evanjelium. Aj Izaiáš hovorí: "Pane, kto uveril tomu, čo sme hlásali?" Teda viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo.* ***Ale spytujem sa: Azda nepočuli? Ale áno, po celej zemi rozlieha sa ich hlas a ich slová až po hranice sveta.*** *Pýtam sa teda: Nepochopil to Izrael? Mojžiš prvý hovorí: "Vzbudím vo vás žiarlivosť skrze Nie národ: skrze nerozumný národ vás do hnevu popudím." A Izaiáš sa odvažuje povedať: "Našli ma tí, čo ma nehľadali; verejne som sa zjavil tým, čo sa na mňa nedopytovali." Izraelu však hovorí: "Celý deň som vystieral ruky k ľudu nevernému a vzdorovitému." (Rom 10:14-21 SSV)*

- **Po celej zemi rozlieha sa ich hlas…:** V tejto vete akoby sa Pavol na jednej strane vracal k úvodnej téme „večného evanjelia“, ktoré celý svet a všetko stvorenstvo od počiatku sveta ohlasuje všetkým žijúcim.
    - Samotná veta je **citátom zo žalmu**: „*2 Nebesia rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása dielo jeho rúk. 3 Deň dňu o tom podáva správu a noc noci to dáva na známosť. 4 Nie sú to slová, nie je to reč, ktorá by sa nedala počuť. 5 Po celej zemi rozlieha sa ich hlas a ich slová až po končiny sveta. (Psa 19:2-5 SSV)*“
    - a Pavol ňou znova **nadväzuje na úvodné slová svojho listu**, kde hovorí: „*20 Veď to, čo je v ňom neviditeľné - jeho večnú moc a božstvo -, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí; takže nemajú výhovorky. 21 Hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vďaky; ale stratili sa vo svojich myšlienkach a ich nerozumné srdce sa zatemnilo. (Rom 1:20-21 SSV)*“
    - **Teraz ale to isté hovorí nie o pohanoch, ale hlavne o ŽIDOCH!** Naznačuje tak, že bez ohľadu na to, akým spôsobom sa k nám dostáva poznanie Boha, z poznávania sveta, či zo Zákona, v jednom i druhom prípade je cieľom viera, obrátenie a opravdivá *spravodlivosť*, založená na znovuzrodení sa v Bohu – a bez viery je tak všetko bezcenné, u pohanov i u Židov!

Zvláštna téma: EVANJELIZÁCIA

Aj keď Pavol zastáva názor, že všetci ľudia všetkých čias môžu s istotou spoznať Boha, s istotou Mu uveriť a následne sa obrátiť smerom k opravdivej, na viere a vnútornej premene založenej spravodlivosti,…

… **predsa nijako neznižuje potrebu a naliehavosť ohlasovania Evanjelia!** Stačí si znova prečítať jeho slová: ***„Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?[4]“***

Podobne hovorí II. vatikánsky koncil:

> „***Katolícka Cirkev nič nezavrhuje z toho, čo je v týchto náboženstvách pravdivé a sväté****. S úprimnou úctou hľadí na oné spôsoby konania a správania, na pravidlá a učenia, ktoré sa síce v mnohom líšia od toho, čo ona sama zachováva a učí, no predsa sú nezriedka odbleskom tej Pravdy, ktorá osvecuje všetkých ľudí.* ***Cirkev však ohlasuje a je povinná neprestajne ohlasovať Krista, ktorý je „cesta, pravda a život*** *(Jn 14,6), v ktorom ľudia nachádzajú plnosť náboženského života a v ktorom Boh zmieril so sebou všetko.* ***Preto Cirkev povzbudzuje svojich synov a dcéry, aby s múdrosťou a láskou vydávali svedectvo o viere a kresťanskom živote****, nadviažuc dialóg a spoluprácu s vyznávačmi iných náboženstiev, a uznávali, chránili i zveľaďovali duchovné, mravné a spoločensko-kultúrne hodnoty, ktoré sa u nich nachádzajú.*“ (NOSTRA ÆTATE 2)

<u>ZÁKLADNÉ POSLANIE KRESŤANA KATOLÍKA…</u>

Neprekvapuje preto obrovský dôraz, ktorý Katolícka cirkev na ohlasovanie Evanjelia kladie:

> ***<u>Nestačí</u>, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe prítomný a organizovaný****, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu.* ***Ustanovený je tam nato, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im plne prijať Krista.*** *(Ad gentes 16)*
>
> ***Ich <u>hlavnou povinnosťou</u>****, tak mužov, ako aj žien,* ***je vydávať svedectvo o Kristovi životom i slovom*** *v rodine, vo svojom spoločenskom prostredí a v rámci vlastného zamestnania. (Ad gentes 21)*
>
> *…****celá Cirkev je misionárska a dielo šírenia evanjelia je <u>základnou povinnosťou</u> ľudu Božieho … … Všetci veriaci*** *ako údy živého Krista, ku ktorému sa pričlenili a pripodobnili krstom, birmovkou a Eucharistiou,* ***sú <u>povinní</u> spolupracovať na vývoji a vzraste jeho Tela, aby ho čím skôr priviedli k plnosti****. Preto všetci synovia a dcéry Cirkvi* ***majú mať živé vedomie***

[4] gr. *keryssontos* od slova *kerysso*, čiže niečo oficiálne, slávnostne, verejne vyhlasovať a oznamovať.

vlastnej zodpovednosti voči svetu, pestovať v sebe naozaj katolíckeho ducha a <u>zasvätiť svoje sily</u> dielu šírenia evanjelia. *(Ad gentes 32, 36)*

…naše časy vyžadujú od laikov nemenšiu horlivosť, ba ***súčasné okolnosti im <u>bezpodmienečne</u> ukladajú intenzívnejšiu a rozsiahlejšiu apoštolskú činnosť***. *(Apostolicam actuositatem 1)*

Laici, keďže tak ako všetci veriaci ***sú krstom a birmovaním Bohom <u>určení</u> na apoštolát****, majú všeobecnú* ***<u>povinnosť</u>*** *a požívajú* ***<u>právo</u>*** *ako jednotlivci aj ako spojení v združeniach* ***vynasnažovať sa, aby božské posolstvo spásy všetci ľudia na celom svete spoznali a prijali****; táto povinnosť je* ***<u>ešte naliehavejšia</u> v tých okolnostiach, v ktorých ľudia môžu počuť evanjelium a poznať Krista iba ich prostredníctvom***. *(c. 225 § 1 CIC)*

Je to logické:

- **Byť kresťanom = milovať Boha celým srdcom a milovať ľudí tak, ako ich miluje Kristus.**
  - **Milovať ľudí = chcieť pre nich to najlepšie – a čo je lepšie, ako spása?**
    - Pracovať na spáse všetkých ľudí je viac, než len ohlasovať (ako jehovisti od domu k domu) – preto Kódex nehovorí len o „ohlasovaní“, ale: „***vynasnažovať sa, aby božské posolstvo spásy všetci ľudia na celom svete spoznali a prijali***“
    - Na druhej strane, bez ohlasovania postráda akákoľvek naša ďalšia činnosť svoj zmysel a cieľ – vrátane charity, služby a pod.!
      - Príklad na lepšie pochopenie: *Predstavte si, že sa plavíte so svojim dieťaťom na Titanicu, ktorý sa práve potápa. Všetky vaše dobré skutky – to, že ho utešujete, dáte mu kabát, aby sa zahrialo, dáte mu cukrík, zhovárate sa s ním,… – by stratili akúkoľvek cenu, ak by ste mu v závere nepomohli dostať sa do člna a zachrániť sa!* Úplne rovnako je to aj so spásou: Čo má zatratený človek z toho, že ste na neho boli milí a pomohli mu s niečím, keď potreboval a boli ste k nemu slušní, ale nepomohli ste sa mu zachrániť?
  - **Milovať Boha = konať Jeho vôľu:** *„Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo* (Joh 14:23 SSV)“ – a Božia vôľa je: *„aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu. (1Ti 2:3-4 SSV)“*
    - **AK TEDA NEEVANJELIZUJEME SLOVOM, ŽIVOTOM, SVEDECTVOM, SLUŽBOU,… – nemôžeme a ani nemáme právo hovoriť o tom, že milujeme Boha**, **alebo že si plníme svoje „náboženské povinnosti“**, alebo že nám, ak ich už nemilujeme, aspoň záleží na ľuďoch okolo nás!!!

Preto neprekvapujú slová kardinála Arinzeho:

*„**Je hanebnosťou, ak sa kresťania z hanby alebo strachu, alebo z falošného pocitu zdvorilosti či rešpektovania slobody obávajú predstaviť Krista nekresťanom.** Kresťania by sa nemali uspokojiť s tým, že sa **stanú cirkevnou buržoáziou.** Nemali by byť spokojní so službou malej katolíckej menšine s tým, že sú diaspórou, ktorá nikdy nerastie. Mali by zájsť na hlbinu a hodiť odhodlane svoje siete na veľký úlovok, namiesto toho, aby lamentovali, že celú noc nič nechytili. Mali by pomáhať iným, aby dokorán otvorili svoje vráta Ježišovi Kristovi, ktorý im dá život v hojnosti.*

(Francis kardinál Arinze, prezident Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg) "

- **Ježiš hovorí**: „[38] ***Dávajte a dajú vám**: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám. (Luk 6:38 SSV)*"
    - **Chceme, aby sme boli plní Ducha a Jeho darov**?
    - **Začnime dávať**… **a dostaneme!**

*„**Nie je správne, ak sa nejaká modlitebná skupina uzatvára sama do seba a obmedzuje sa na pravidelné spoločné schádzanie sa na modlitby**. Mohlo by sa zdať, že z duchovného hľadiska jej to prospieva, no v takom prípade jej v kratšom či dlhšom časovom horizonte hrozí zánik. Kedysi dávnejšie som sa začal znepokojovať ohľadne využívania chariziem v našom spoločenstve. Zdalo sa mi totiž, že sa využívali čoraz zriedkavejšie. Pozhováral som sa o tom s otcom Tardifom, ktorý sa ma spýtal, ako sme na tom s evanjelizačným úsilím. Priznal som, že nie je práve najväčšie. A Emiliano ma vzápätí uistil, že jedno s druhým súvisí: „**Pokiaľ sa schádza len úzky okruh členov modlitebnej skupiny, aby príjemne prežili čas vyplnený modlitbami, charizmy v nej zaniknú. Treba vydávať svedectvo o Ježišovi a nehľadieť pritom ani na únavu, ani na to, čo si myslia iní**." Ďalšie udalosti potvrdili pravdivosť jeho slov. Keď sme v rôznych smeroch (evanjelizáciou v školách, starostlivosťou o chorých, ženy v ťažkej situácii a mladých skrachovancov, utešovaním umierajúcich, atď.) znásobili naše evanjelizačné úsilie, charizmy sa v našom spoločenstve opäť rozmnožili, slúžiac práve evanjelizácii a budovaniu Tela Kristovho. **Netreba sa trápiť tým, že si pripadáme nespôsobilí na evanjelizáciu. Svedectvo o Ježišovej láske máva nespočetné podoby, ktoré nekladú nijaké mimoriadne nároky na naše duchovné schopnosti či vzdelanie**. V každej skupine sa preto treba modliť za to, aby si jej členovia lepšie uvedomili, na čo by sa mali v duchu Božieho milosrdenstva podujať. A nie je ťažké si to uvedomiť. Nemôžeme sa totiž pomýliť, ak sa rozhodneme preukazovať kresťanskú lásku."*

(Philippe Madre)

- **Evanjelizácia by tak nemala byť nejakým „doplnkom" k nášmu kresťanstvu**.
- **Ona je SRDCOM kresťanstva**, pretože
    - **je uskutočnením lásky**,
    - **je účasťou na diele Ježiša Krista**
    - a tak aj **našou vlastnou bránou k spoločenstvu s Ním**, ako hovorí sám Ježiš:

- „[19] ***Choďte teda, učte*** *všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého* [20] *a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.* ***A hľa, ja som s vami*** *po všetky dni až do skončenia sveta." (Mat 28:19-20 SSV)*“
- ALEBO: „[19] *Nechoďte, neučte všetky národy, nekrstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého,* [20] *neučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal – a hľa, ani ja s vami nebudem ani jeden deň až do skončenia sveta.*" (Mat 28:19-20 parafrázované)“ ☺ ☹

„***<u>Nič nie je zbytočnejšie ako kresťan, ktorý sa nestará o spásu druhých</u>***... *Ak kvas neprekvasí cesto, možno ho nazvať kvasom? Nehovor: Je nie som schopný pohnúť druhými. Ak si kresťan, nie je možné, aby sa okolo teba niečo nedialo... Tu ide o podstatu kresťanstva. Tvrdiť; že kresťan nemôže byť užitočný druhému, je rovnako protirečivé, ako upierať slnku schopnosť osvetľovať!*

(Sv. Ján Zlatústy, In acta apost. hom., 20, č. 4)“

<u>DISKUSIA:</u>

- Aký je náš postoj? V čom je náš prípadný problém?
- Aký postoj by sme mali podľa Cirkvi zaujať voči kresťanom – nekatolíkom? Čo by zodpovedalo duchu koncilu? Porov.: „*A teda ich treba pokladať za schopné umožňovať prístup do spoločenstva spásy. A tak tieto oddelené cirkvi a spoločenstvá, hoci majú podľa nás nedostatky, predsa v tajomstve spásy nie sú bez zmyslu a významu, lebo Duch Kristov sa ich nezdráha používať ako nástroje spásy, ktorých účinnosť sa odvodzuje z plnosti milosti a pravdy, zverenej katolíckej Cirkvi.*“ (II. vatikánsky koncil, Unitatis Redintegratio 3)
- Platí text z Nostra aetate 2 aj na „ateistické vierovyznenie“ – či už v jeho filozofickej, alebo vulgárne–konzumnej podobe a ktoré je okolo nás asi najrozšírenejšie?
    - Ako by sme napríklad vo vzťahu k nemu mali uplatniť výzvu „*aby s múdrosťou a láskou vydávali svedectvo o viere a kresťanskom živote, nadviažuc dialóg a spoluprácu s vyznavačmi iných náboženstiev, a uznávali, chránili i zveľaďovali duchovné, mravné a spoločensko-kultúrne hodnoty, ktoré sa u nich nachádzajú*“?
- Čo by teda bolo potrebné zmeniť? Ako?
- Čo teda konkrétne navrhujeme?